

Месије српске музике

The Messiahs of Serbian Music

ПОЈАВИЛИ СУ СЕ ТИХО, НЕНАМЕТЉИВО, СА ДОБРОМ ПЕСМОМ ИЗАТКАНОМ ЕМОЦИЈАМА И ЧАСНИМ ОДНОСОМ ПРЕМА ПУБЛИЦИ И ПОСЛУ КОЈИМ СЕ БАВЕ. И МАЛО-ПОМАЛО, КАО ДА СУ ЛЕГЕНДЕ, ТОКОМ ЧЕТВРТ ВЕКА ПОСТОЈАЊА, ЗАИСТА УШЛЕ У ЛЕГЕНДУ.

THEY EMERGED QUIETLY, UNOBTRUSIVELY, WITH GOOD SONGS BRIMMING WITH EMOTION AND WITH A DECENT ATTITUDE TO THE AUDIENCE AND THE WORK THAT THEY DO. TWENTY-FIVE YEARS LATER, IT SEEMS THAT LEGENDE (THE LEGENDS) HAVE INDEED BECOME LIVING LEGENDS.

By **Željka Trninić**

Photo by **Courtesy of The Legends**

„Ч ежња“, „Реци да л’ је то љубав“, „Не веруј“, „Успомене“, „Сећање“, „Слутња“... Хитови се нижу један за другим, не зна се да ли због Дашиних сетних стихова и нота, да ли због Ивановог анђеоског гласа или савршене свирке осталих чланова групе. Алхемична симбиоза староградских и поп тонова, обојених националним звуком, својом магијом привлачи све генерације публике. Ово је типична слика било ког концерта групе Легенде. А током 25 година рада било их је више од хиљаду и по, широм планете, од којих педесети недавно у Сава центру.

Јубилеје обележавају радом. Вратили су се из Босне где су први пут после двадесет година одржали серију концерата којима су публику дигли на ноге. Пре тога Црна Гора, Македонија, Република Српска. Свуда иста слика. Њихове наступе медији у региону пропратили су са великом пажњом, а Легенде назвали једном од највећих група на просторима бивше Југославије. Отвара се простор за гостовање у Хрватској и још једно пријатељство.

Која публика најбоље прихвата њихов музички израз, питали смо вођу Легенди, композитора и писца већине песама Зорана Дашића Дашу:

– Наша публика је свуда иста и на свим просторима остварујемо једнако добру комуникацију. Када је реч о односу државе и медија, мислим да је за илустрацију довољно да кажем да никада нисмо учествовали на некој културној манифестацији нити смо послати на међународни фестивал. Радимо искључиво у сопственој продукцији, само уз подршку публике. И ту је кључ нашег успеха и смисао нашег постојања – публика. Све оно што смо замишљали и желели пре двадесет пет година, сада нам се остварује, захваљујући управо нашој верној публици.

Укључује се чувени вокални солиста и певач Легенди Иван Милинковић:

– Наша публика је наша слика у огледалу, тако да само

L onging, Tell Me Is It Love, Don’t Believe It, Recollections, A Memory, Premonition... The hits just keep coming, whether because of Daša’s melancholy verses and notes or because of Ivan’s angelic voice, or because of the rest of the musicians’ perfect playing. The alchemic symbiosis of old city melodies and pop, colored by ethnic sounds spreads its magic, touching every generation of audience. That’s a typical picture of a concert by The Legends, and over a span of twenty-five years there have been more than 1500 of them all over the planet, of which fifty recently took place in Sava Center.

Their jubilees are celebrated by working. They recently returned from Bosnia where, after twenty years, they gave a series of concerts which had the audience on its feet and singing. Before that they performed in Montenegro, Macedonia, Republika Srpska. It was the same everywhere they went. Their concerts got excellent media coverage and they were described as one of the greatest bands on the territory of the former Yugoslavia. There is a chance The Legends will be performing in Croatia - the prospect of another friendship.

We asked The Legends’ band leader, composer, and author of most of the lyrics, Zoran Dašić - Daša, which audience responded to their type of music best:

Our audience is the same everywhere and we have the same good communication with audiences wherever we go. As far as the attitude of the state and the media is concerned I think it’s enough to say that we have never taken part in any cultural event, nor have we ever been sent to take part at any international festival. Our performances are our own productions and the only support we have is that of the audience. And that’s the key to our success and the reason for our existence – the audience. Everything we had imagined and hoped for twenty-five years ago has come true and it’s thanks to our loyal audience.

The famous solo singer of The Legends, Ivan Milinković, joins the conversation:

уз њихово разумевање и подршку наша песма има потпуни смисао. Поштовање и популарност које уживамо последица су искрености и квалитета као есенцијалних људских вредности у свему што дефинише нашу музику.

Речи Даших песама су најсензибилнија поезија, мада бивши рокер нерадо признаје да је песник, чак ни после две објављене књиге поезије и говорног CD-а „Из срца рокера са душом тамбураша“ чији је први тираж плануо. Одаје нам тајну песничке вокације:

– Никада нећу заборавити осећај који сам имао када сам на поклон добио књигу поезије Едгара Алана Поа. После тога сам прочитао све што је овај аутор написао. Истом снагом привукла ме је поезија Бодлера, Превера, Јесењина. Читајући књиге, изграђивао сам сопствени стил. Млади данас не читају, а последица тога је да не знају да пишу. Они чак не умеју да препознају када им се понуди добар садржај. А када народ престане да чита, песме постају овакве какве су данас.

Легенде су успеле да направе савршен баланс између уметности и захтева тржишта. Надају се да ће њихова музика једног дана бити препозната у димензијама њене истинске вредности. Даша је аутор комплетних песама, музике и речи. Свака песма излази сама од себе, у моменту, из душе. Једну од најдражих, „Сећање“, написао је у кафани. Поред ње, издваја „Епитаф“, „Заборава“, „Молитву“... Сматра да тајна музике Легенди лежи у нивоу квалитета и оригиналности:

– „То се тражи“ је израз који постоји у Србији већ деценијама, а који уништава музику. То је тренд у коме сви праве исте песме и сви личе једни на друге. Тако се ствара гомила клонова. Ретки су они који се одваже да направе нешто своје, јер је за то потребан ризик. Препоручујем младица да се ослободе ове лоше праксе, да иду својим путем и да омогуће другима да копирају њих. Осим тога, потребне су емоције које публика препознаје, каже он.

По образовању дипломирани економиста, по вокацији рокер, поета, композитор, Даша спрема Легенде за још један задатак – мјузикл. Шта ће то бити, остаје нам да видимо, а за сада се зна само да ће овај посао радити са Владом Лазичем и Позориштем на Теразијама.

Иван је оперски певач. Није лако пратити пој славуја. Зато не чуди што се нико не усуђује да га копира, тако да Легенде немају наследнике. Шта је Ивана одвело од опере према евергрину:

– Одвела ме је пре свега оригиналност интерпретације и стила који негује група, јер је оно што певам у Легендама врло референтно и препознатљиво. За популарну музику сам се определио сматрајући да у њој имам више простора за нешто ново и оригинално. Ипак, опера је код мене на пиједесталу певачке уметности. Желим да снимим неке арије које ће остати иза мене. То дугујем себи, пре свих – открива шармантни певач.

Our audience is our mirrored reflection and it's only with their understanding and support that our songs can have full meaning. The respect and popularity we enjoy is the result of integrity and quality as the essential human values in everything that defines our music.

The words of Daša's songs are the finest poetry, although this former rock musician hesitates to admit he's a poet, even after two published books of poetry and a narrated CD entitled "From the Heart of a Rock Musician with the Soul of a Tamburitza Player" whose entire first edition sold out immediately. He lets us into a secret of the poetic vocation:

I'll never forget how I felt when I was given a book of poetry by Edgar Allen Poe as a present. After that I read everything else he wrote. I was equally drawn to the poetry of Baudelaire, Prévert, Yesenin. As I read, I began to form my own style. Young people today don't read and the result is that they don't know how to write. They can't even recognize good content when it's offered to them. And when a nation stops reading, songs turn into what they are today.

The Legends have succeeded in achieving the perfect balance between art and market demands. In the hope that their music will one day be recognized for the full dimension of its true worth, Daša writes all the music and lyrics for their songs. Each poem emerges on its own, in a moment, straight from the soul. He wrote one of them, his favorite, A Memory, in a tavern. He also sets apart Epitaph, Forget, Prayer... The secret of The Legends' music, he feels, lies in its quality and originality:

– The phrase "That's what the audience wants" has become all too familiar in Serbia and has had a destructive effect on music for decades now. It's a trend in which everyone makes similar songs and everyone looks like everyone else. In the end, you get a bunch of clones. It's only the select few who dare make something original, because that always carries a risk. My advice to young people is to steer clear of this trend, they should go their own way and let others copy them. Besides that, there must also be emotions the audience can relate to, he says.

A bachelor of economics by education, and a rock musician, poet, and composer by vocation, Daša is preparing The Legends for another project – a musical. What it will be about remains to be seen, all we know so far is that it will be made in cooperation with Vlada Lazić and the Theater on Terazije.

Ivan is an opera singer. It's not easy to follow the song of the nightingale, so it's not surprising that no one dares to imitate him and that The Legends have no musical successors. What took Ivan away from the opera and steered him towards evergreen music, we asked:

– It was the band's originality of interpretation and style, because what I sing in The Legends is very distinctive and characteristic. I turned to popular music because I felt there was more space for me to try new and original things. Still, opera remains on a pedestal of artistic creation as far as I'm concerned. I'd like to

Даша сматра да је обавеза свих аутора света да негују националне културе и традиције:

– Музика Легенди је део нашег наслеђа, део православља. Све наше песме имају црту фолклора, традиције, директно или индиректно. То разликује певаче, заокружује их као личности, а музици даје шароликост и богатство. У супротном ће нас одувати неки ветрови који се данас називају глобализмом, размишља Даша, а Иван објашњава улогу коју су Легенде себи задале:

– Циљ наше музике је да забавимо људе око себе, оплемењујемо их и обогаћујемо. У мом случају, овај позив има тежину мисије. Зато тежим да мојим извођењем оставим утисак који ће публику оставити без текста. То је мој императив, једна врста рада на емотивном sazревању публике и уздицању на све виши ниво на сваком концерту на који дођу. Такав однос треба неговати кроз цео живот. Успео сам да постигнем свој циљ и зато сам задовољан и испуњен човек.

Поред наших саговорника, групу Легенде чине: Лазар Марин – гитара и пратећи вокал, ПР и организатор; Перо Крзнанић – бас гитара и пратећи вокал; Желимир Васић – бубњеви, удараљке и пратећи вокал; Предраг Стојковић – клавијатуре, клавири и аранжмани. Сваки од њих има свој задатак у групи и функционишу као савршен спој, а о сваком би могла да се напише прича за легенду. ■

record a number of arias to leave behind. That's something I owe myself, most of all – says the charming singer.

Daša feels that one of the obligations of the authors of the world is to nurture national culture and tradition:

– The Legends' music is a part of our heritage, it's a part of the Orthodox faith. All our songs have a more or less direct suggestion of folklore and tradition. That's what sets singers apart, it rounds off their artistic persona and gives music color and complexity. Otherwise we would be blown away by winds like the one called globalism, says Daša, while Ivan explains The Legends' self-defined role:

– The purpose of our music is to entertain the people around us, to ennoble and enrich them. In my case, this vocation is definitely a mission. That's why I try to create the type of impression with my performance that will render an audience speechless. That to me is imperative, to help the audience mature and reach a higher level at every concert they attend. It's the type of attitude people should have throughout their life. I've achieved my goal and I consider myself happy and fulfilled.

In addition to the two members we spoke to, The Legends also include Lazar Marin, guitarist and backing singer, public relations manager, and organizer; Pero Krznanić, bass guitar and backing singer; Želimir Vasić, drums, percussion, and backing singer; Predrag Stojković, keyboards, piano, and arrangement. Each of them has a precise task in the band and they function in perfect synchrony, but each of them could serve as the theme for a legend. ■